

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач аспірантури
та докторантури

Ірина ЧИСТЯКОВА

« 10 » вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЕТИКА НАУКОВОГО ПОШУКУ:
ФІЛОСОФСЬКІ, МОВНІ АСПЕКТИ**
третій (освітньо-науковий) рівень

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 «Економіка»

Освітньо-наукова програма Економіка

Мова навчання українська

Погоджено науковою радою
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка
« 10 » вересня 2023р.

Голова

 Кудріна О.Ю., д.е.н., проф.

підпис (ІПБ, науковий ступінь, вч. звання)

Суми – 2023

Розробник:

Семенов О.М. – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка
кафедри української мови і літератури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літера-
тури

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Олена СЕМЕНОГ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Доктор філософії	Обов'язкова, цикл загальної підготовки	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
12 год.		4 год.	
Практичні заняття			
18 год.		6 год.	
Самостійна робота			
Загальна кількість годин – 90	60 год.	80 год.	
	Вид контролю: залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Курс «Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти», розроблений для спеціальності 051 Економіка, є складовою підготовки аспірантів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Мета курсу:

- ознайомлення аспірантів із принципами та правилами дотримання політики академічної доброчесності на прикладі вітчизняного й міжнародного досвіду;

-засвоєння принципів наукової етики; культури наукового тексту;

- ознайомлення зі змістом та принципами етики вченого, етичними нормами професійного спілкування майбутніх викладачів та науковців.

Завданнями курсу є:

- засвоїти основні положення чинних нормативно-правових документів щодо академічної доброчесності та етики наукових досліджень;

- допомогти аспірантам оволодіти теоретичними засадами та методологією наукового пошуку з дотриманням правил наукової етики;

- розширити уявлення здобувачів ступеня доктора філософії про українську наукову мову, формування культури роботи з/над науковим текстом, розвиток читацької, мовно-стилістичної грамотності, мовного чуття, риторичних умінь, важливих для підготовки й оприлюднення наукових текстів, що репрезентують результати наукової діяльності.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти» забезпечує оволодінням *інтергальною компетентністю*:

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти» забезпечує оволодінням *загальними компетентностями*:

ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти» забезпечує оволодінням *спеціальними (фаховими) компетентностями*:

СК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Для успішного освоєння аспірантом навчального курсу «Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти» передбачається інтеграція знань, умінь і навичок з дисципліною «Методологія системного підходу та бізнес-аналізу інформації» освітньо-професійної програми Економіка (для другого (магістерського) рівня вищої освіти).

3. Результати навчання за дисципліною

Зміст курсу забезпечує: вивчення, узагальнення та впровадження в практичну діяльність вітчизняного і зарубіжного досвіду розвитку економіки; аналізу і переосмислення провідних наукових концепцій та систем; володіння дослідницькими навичками щодо етичного ставлення до наукових надбань та досліджень сучасної економічної теорії.

ПРН 6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефакхівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
ПРН 7	Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень аспіранта
A 90 – 100 Відмінно	Аспірант володіє теоретичними знаннями з курсу, досконало знає практичний матеріал (вільно ним оперує, грамотно застосовує); вміє використовувати набуті знання та вміння у практичній діяльності; викладає теоретичний матеріал логічно, послідовно й переконливо; грамотно оперує понятійно-термінологічним апаратом.
B 82 – 89 Добре	Аспірант виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Швидко опрацьовує та засвоює матеріал, оперує понятійно-термінологічним апаратом, але разом із тим допускає неточності, робить незначні помилки.
C 74 – 81 Добре	Аспірант виявляє повні знання із дисципліни, має здатність до самостійного оновлення знань. Демонструє певні навички та уміння під час практичних занять, але професійно комплекс знань використовує обмежено (допускає певні помилки та неточності тощо).
D 64 – 73 Задовільно	Аспірант виявляє знання основного матеріалу, має обізнаність з літературою, намагається аналізувати праці, робити висновки, але при цьому допускає грубі помилки і не може переконливо викласти ма-

	теріал щодо певної теми.
E 60 – 63 Задовільно	Аспірант виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, задовільному для подальшої фахової діяльності. Практична підготовка загалом відповідає вимогам, аспірант демонструє певні навички, але форма виступу нестабільна, є помітні огріхи методологічного характеру.
F 35 – 59 Не задовільно	Аспірант не впевнений у своїх відповідях. Не розуміє основної сутності завдання, не може зробити висновки й узагальнення. Виступ невиразний та непереконливий.
FX 1 – 34 Не задовільно	Недбалість аспіранта щодо власної підготовки. Не має впевнених знань з курсу. Не демонструє належної форми публічного виступу та необхідних практичних навичок.

5. Розподіл балів

Поточний контроль										Разом	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5		
Поточний контроль										80	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		
Контроль самостійної роботи										20	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		

Результати навчання, здобуті у неформальній та / або інформальній освіті визначаються в системі формальної освіти у процесі опанування навчальної дисципліни в порядку визначеному «Положенням про порядок визнання результатів навчання у неформальній та / або інформальній освіті в СумДПУ імені А.С. Макаренка».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6 Програма дисципліни

6.1 Програма навчальної дисципліни

Розділ I.

Етика наукового дослідження і академічна доброчесність дослідника

Тема 1.1. Академічна доброчесність: поняття та нормативно-правові засади. Норми етики наукового дослідження та норми академічної доброчесності у документах та в освітньо-наукових практиках.

Тема 1.2. Світовий досвід формування норм етики наукового дослідження та норм академічної доброчесності.

Європейська нормативно-правова база, яка регулює етику наукового дослідження та норми академічної доброчесності.

Тема 1.3. Загальноукраїнська нормативно-правова база з питань дотримання академічної доброчесності.

Тема 1.4. Академічна доброчесність в українських вищих навчальних закладах та наукових установах. Законодавство про авторське право й суміжні права в Україні. Об'єкти авторського права.

Тема 1.5. Запобігання порушенням академічної доброчесності. Програмні засоби для перевірки на наявність плагіату.

Розділ 2.

Культура наукової діяльності

Тема 2.1. Термінологічна культура дослідника.

Тема 2.2. Культура наукового тексту.

Тема 2.3. Культура цитування і покликання.

Тема 2.4. Наукова стаття як самостійний науковий твір. Наукова рецензія і науковий відгук.

Тема 2.5. Культура усної наукової комунікації.

6.2 Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у т.ч.			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.р
Розділ І. Етика наукового дослідження і академічна доброчесність дослідника										
Тема 1.1. Академічна доброчесність: поняття та нормативно-правові засади.	9	1	2		6	10	1	1		8
Тема 1.2. Світовий досвід формування норм етики наукового дослідження та норм академічної доброчесності.	9	1	2		6	10	1	1		8
Тема 1.3. Загальноукраїнська нормативно-правова база з питань дотримання академічної доброчесності	8	1	1		6	9		1		8
Тема 1.4. Академічна доброчесність в українських закладах вищої освіти. Законодавство про авторське право й суміжні права в Україні. Об'єкти авторського права	9	1	2		6	9		1		8
Тема 1.5. Запобігання порушенням академічної доброчесності. Програмні засоби для перевірки на наявність плагіату	9	1	2		6	8				8
Розділ 2. Культура наукової діяльності										
Тема 2.1. Термінологічна культура дослідника	9	1	2		6	10	1	1		8
Тема 2.2. Культура наукового тексту	9	1	2		6	10	1	1		8
Тема 2.3. Культура цитування і покликання	10	2	2		6	8				8
Тема 2.4. Наукова стаття як самостійний науковий твір. Наукова рецензія і науковий відгук	9	1	2		6	8				8
Тема 2.5. Культура усної наукової комунікації	9	2	1		6	8				8
Усього годин	90	12	18		60	90	4	6		80

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
1	Академічна доброчесність: поняття та правові засади.	4	1
2	Професійне читання наукового тексту	2	1
3	Композиція наукової праці	2	1
4	Культура цитування і покликання	2	1
5	Наукова рецензія і науковий відгук	2	1
6	Культура редагування наукового тексту	2	
7	Наукові заходи. Науковий виступ	2	
8	Мовленнєва поведінка в науковій дискусії	2	1
	Усього годин	18	6

6.4 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
1	Кодекс честі науковця як засіб запобігання порушень у сфері вищої освіти.	6	8
2	Права та обов'язки аспірантів.	6	8
3	Авторські права учасників освітнього процесу в закладах вищої освіти.	6	8
4	Культура цитування і покликання	6	8
5	Опрацювання матеріалів про академічну доброчесність у відкритих курсах на платформі «Prometheus» / «EdEra» тощо	6	8
6	Наукова етика у контексті актуальних наукових проблем сучасності.	6	8
7	Етика наукової публікації.	6	8
8	Етичні норми наукової дискусії.	6	8
9	Плагіат та авторське право.	6	8
10	Ознайомлення з різними програмами для перевірки наявності плагіату	6	8
	Усього годин	60	80

7. Засоби діагностики результатів навчання

Наукові есе, наукові статті, відгуки-рецензії, підготовлені аспірантами на дослідницькі проекти, презентації результатів виконаних досліджень, виступи, організація дискусії на наукових конференціях тощо; підготовка папки дослідника з алгоритмом роботи з науковим текстом.

Форми контролю

Форми поточного контролю: усна або письмова з такими видами: групова та індивідуальне опитування, контрольна (самостійна) робота, індивідуальна або групова презентація виконаного завдання, аналіз реальних ситуацій з погляду авторського права та академічної доброчесності – з пропонуванням варіантів вирішення проблеми, тести, підготовка й демонстрування презентацій із аналізованих проблем, онлайнове та письмове тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: підсумкова залікова оцінка може бути виставлена за поточного оцінювання – за сумою балів, набраних аспірантом на практичних заняттях. Сума балів за всі види робіт визначається в межах 100 балів.

Оцінювання також передбачає врахування результатів неформальної освіти (наприклад, участі у роботі УІ міжнародної науково-практичної конференції «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті» тощо).

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна:

Міжнародні документи

1. Bucharest Declaration on Ethical Values and Principles of Higher Education in the Europe Region. URL: http://www.iau-aiu.net/sites/all/files/Bucharest_Dec_0.pdf.
2. ETINED Pan-European Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education. URL: https://www.coe.int/t/DG4/EDUCATION/etined_en.asp
3. Glendinning I. Promoting Maturity in Policies for Plagiarism across Europe and beyond. URL: https://www.coe.int/t/DG4/EDUCATION/etined/Irene_Glendinning_PragueForum2015.pdf
4. IAU-MCO Guidelines for an Institutional Code of Ethics in Higher Education. URL: <http://www.iau-aiu.net/content/new-iau-mco-guidelines-institutional-code-ethics-higher-education>
5. Pan-European Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education (ETINED). URL: https://www.coe.int/t/DG4/EDUCATION/etined/Etined_EthicalPrincipes_en.pdf
6. The European Charter for Researchers. The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers.– Brussels, European Commission, 2005. URL: http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/brochure_rights/am509774CEE_EN_E4.pdf
7. Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution. A Report Prepared for the UNESCO 2009 World Conference on

Higher Education. Philip G. Altbach, Liz Reisberg, Laura E. Rumbley. Executive Summary, Published in 2009 by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Paris.

Закони

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права». Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> 20.
2. Закон України «Про інформацію». Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
3. Закон України «Про освіту». Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> 22.
4. Закон України «Про вищу освіту». Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
6. Закон України «Про академічну доброчесність». Проект. URL: <http://surl.li/dstdm>

Публікації

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету/ Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
2. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні / П.О. Селігей. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
3. Мацько Л. І. Українська наукова мова (теорія і практика) : навчальний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. 272 с.
4. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>
5. Основи бібліографічного опису. Складання бібліографічних списків. URL: www.library.ukma.edu.ua/fileadmin/.../Osnovu_bibliogr_opusy.pdf
6. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. 220 с.
7. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216с.
8. Семенов О. Лінгвоперсонологія : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 192 с.
9. Семенов О., Вовк М. Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету : [монографія]. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 284 с.
10. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація. Київ: НАДУ, 2008. 184 с. URL:

http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/c0815324-6801-436a-9214-67c1bb53edb7.pdf

11. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с. URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/osnovyakademichnogopysma-metodychnirekomendatsiyi-ta-programa-kursu/>.

Додаткова:

1. Бакіров В.С. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. URL: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf>

2. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти. *Філософська думка*. Київ, 2014. № 5. С. 110–122.

3. Гапон Н. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: крос-культурний аналіз. Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки». Львів, 2013. Вип. 16. С. 241–248.

4. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого; Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтавський національний педагогічний ун-т імені В.Г. Короленка // Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр. Київ-Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2011. Вип. 1. С. 25–34.

5. Гуманенко О.О. Місце рецензії в історії наукової періодики. *Наукові записки Української академії друкарства*. Серія «Соціальні комунікації». Львів, 2015. Вип. 1 (50). С.15–20.

6. Івасишина Т. Посилання чи покликання? *Українська мова*. 2010. № 1. С. 99.

7. Ромакін В.В. Мотивації, переконання та поведінка українських і американських студентів бакалаврату щодо норм академічної культури. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія «Педагогіка». Миколаїв, 2010. Вип. 123, Т. 136. С.34–41.

8. Семеног, О. Європейський та національний контексти академічної культури дослідника: досвід реалізації проекту Еразмус+Жан Моне модуль. Україна – Європейський союз: від партнерства до асоціації : Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій. Луцьк : Терен, 2019. С. 320–330. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/7012>

9. Семеног О.М. Мовнокомунікативна особистість академічного учителя-лідера крізь призму лінгвопраскеології / Quo vadis humanitaris? Książka pamiątkowa z okazji 65-lecia prof. J. Pawlikowi.- O. Sinkiewicz, A.Kordonski, R. Kordonski.- Wyd-wo VERBINUM.- Warszawa – Lwow – Kijow.- 2017.- P.465-480.

10. Семеног О. М. Наставництво в науці і освіті дорослих. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки / редкол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Кропивницький : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. Вип.152. С. 46–51.

11. Семеног О. М. Семен Устимович Гончаренко як акмеособистість у царині методології науково-педагогічних досліджень. Фізико-математична

освіта : науковий журнал. 2016. Вип. 4 (10). С. 117–120. URL <http://fmojournal.fizmatsspu.sumy.ua/publ/4-1-0-127>

12. Семенов О. М. Академічна лекція і академічний учитель в цифрову епоху: праксеологічний підхід. Фізико-математична освіта: збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Фізико-математичний факультет ; редкол.: Ф. М. Лиман, В. С. Іваній, М. В. Каленик та ін. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. Вип. 2 (12). С. 140–146. <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/2245>

13. Семенов, О. М. Концепт «академічна культура дослідника» в українському і польському освітньо-педагогічному дискурсі. Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій. Київ : APREI, 2020. Вип. IV. С. 139–152. <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/8886>

14. Фініков Т. Академічна доброчесність: глобальний контекст та національна потреба. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.С. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. С. 11–13.

Ресурси міжнародних і національних структур

1. Academic Integrity. URL: http://www.academia.edu/Documents/in/Academic_Integrity

2. Committee on publication ethics. Code of Conduct. URL: <http://publicationethics.org/resources/code-conduct>

3. Promoting Academic Integrity in Online Education. URL: <http://cdn.facultyfocus.com/wp-content/uploads/2012/11/promotingacademic-integrity-in-online-edu2.pdf>

4. The European Science Foundation. Fostering Research Integrity in Europe. URL: http://forschung.univie.ac.at/fileadmin/user_upload/dle_forschung/Ombudsstelle/research_integrity_exreport.pdf

5. The European Science Foundation. The European Code of Conduct for Research Integrity. URL: http://www.staffs.ac.uk/assets/codeconduct-research-integrity_tcm44-77426.pdf

6. The International Center for Academic Integrity. URL: <http://www.academicintegrity.org/icaei/home.php>

Електронні ресурси

1. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів. Prometheus. URL: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+AI101+2021_T2/home

2. Академічна доброчесність. Інформаційний бюлетень. URL: <https://www.skeptic.in.ua/bulletin/>

3. Академічне письмо та бібліографія. Назва з екрану. URL: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.

4. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. Назва з екрану.: URL: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichna-dobrochesnist.pdf

5. Бакіров В. С. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Основні результати дослідження за проектом No 49169. Назва з екрану. URL: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf>.

6. Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. Назва з екрану. URL: http://nung.edu.ua/files/attachment_news/etic_codex.pdf.

7. Кодекс честі викладача [Криворізький національний університет]. Назва з екрану. URL: ktu.edu.ua/uploads/files/.../kodex_vykladacha.doc.

8. Кодекс честі Національного технічного університету України -КПІ. Назва з екрану. URL: <http://kpi.ua/code>.

9. Медіавчительський кампус. URL: https://www.youtube.com/channel/UCx-AL3lm3wYbt_E2dRLsLyQ

10. Про Етичний кодекс ученого України. Назва з екрану. URL: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.

11. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. Назва з екрану. URL: <http://www.saiup.org.ua> / .

12. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – Назва з екрану. URL: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.

13. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. Назва з екрану. URL: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.

14. Стили оформлення бібліографічних посилань для міжнародних публікацій. Ч. 1. Назва з екрану. URL: www.library.ukma.edu.ua/.../Styli_oformlennya_bibliohrafichnykh.

15. Committee on Publication Ethics: (COPE): Promoting integrity in research publication. Назва з екрану. URL: publicationethics.org/.

16. Plagiarism.org Best Practices for Ensuring Originality in Written Work. Назва з екрану. URL: www.plagiarism.org/.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програма здійснюється за наявності дидактичного, ілюстративного та навчально-методичного матеріалу (посібники, монографії, наукові розробки, наукова література, доступ до електронних ресурсів і мереж).